

Ενότητα 1

I'M ONLY HUMAN

Grammar

Απλός Ενεστώτας και Ενεστώτας Διάρκειας
Ρήματα που δηλώνουν κατάσταση (State verbs)
Απαρέμφατο του σκοπού

Functions

Περιγραφή ανθρώπων
Καθημερινές ρουτίνες

Vocabulary

Γεωγραφία: διάφορα μέρη, θέματα σχετικά με φυλές, τρόπος ζωής
Επίθετα: βαθμοί επιθέτων, επίθετα που λήγουν σε -ing
Συνδετικές λέξεις: such as, like
Εκφράσεις: έκφραση συναισθημάτων

Learning strategies

Όταν διαβάζω ή ακούω κάτι:

- χρησιμοποιώ τις γενικότερες γνώσεις μου για να βοηθηθώ σε μια άσκηση ξένης γλώσσας·
- μαθαίνω τους κανόνες γραμματικής, βρίσκοντας μόνος μου τις διαφορές που έχουν τα διάφορα γραμματικά φαινόμενα όπως χρησιμοποιούνται στα κείμενα που συναντώ·
- κοιτάζω τις εικόνες που υπάρχουν για να πάρω μια γενική ιδέα για το θέμα που θα ακούσω·
- μιμούμαι τα γλωσσικά μοντέλα που βρίσκω για να αναπαράγω τη γλώσσα που χρειάζομαι (γραπτή ή προφορική).

■ Aims

- Η σύγκριση του τρόπου ζωής των ανθρώπων διάφορων φυλών με αυτόν των ανθρώπων που ζουν στον σύγχρονο κόσμο.
- Να μάθεις για τη ζωή στο δάσος.

Λεξιλόγιο

air pollution = μόλυνση του αέρα
 amaze [emEiz] = εκπλήσσω, καταπλήσσω
 ask [Eesk] = ζητώ, ερωτώ
 bead [biid] = χάντρα
 boil [bOil] = βράζω
 build [biLd] = χτίζω
 burn [bErn] = καίω
 care about = νοιάζομαι
 clear the forest = καθαρίζω το δάσος
 collect [koLEkt] = συλλέγω
 compare [kompEer] = συγκρίνω
 contact [kOntakt] = επαφή
 control [kontrOul] = ελέγχω
 cut down = κόβω
 daily [dEili] = καθημερινός, -ή, -ό
 destroy [distrOi] = καταστρέφω
 destruction [distrAkshn] = καταστροφή
 disappear [disaplir] = εξαφανίζομαι
 disappoint [disapOint] = απογοητεύω
 disgusted [disgAsted] = αντισυμμένος
 disgusting [disgAsting] = αντισυμτικός
 drive sb out of = διώχνω κάποιον από κάπου
 enough [inAf] = αρκετά
 facts [fAkts] = γεγονότα
 fascinate [fAsineit] = γοητεύω, σαγηνεύω
 figs [fig] = σύκα
 forest [fOrest] = δάσος
 frighten [frAiten] = φοβίζω
 government [gAvernment] = κυβέρνηση
 grapefruit [grEipfrut] = γκρέιπφρουτ
 grow vegetables = καλλιεργώ λαχανικά
 guess [gEs] = μαντεύω
 huge [hiUdzh] = τεράστιος
 hunt [hAnt] = κυνηγώ
 hut [hAt] = καλύβια
 important role = σπουδαίος ρόλος
 insect [Insekt] = έντομο
 jungle [dzhAngl] = ζούγκλα

land [LEend] = γη
 light [LAit] = ανάβω, φως
 look attractive = φαίνομαι ελκυστικός
 lose [LUuz] = χάνω
 make medicine = φτιάχνω φάρμακα
 means [mlins] = μέσα
 natural habitat = φυσικό περιβάλλον
 necklace [nEkliis] = περιλαίμιο, κολλιέ
 nuts [nAts!] = ξηροί καρποί
 originally [oridzhinali] = αρχικά
 outside world = ο έξω κόσμος
 part [pAart] = μέρος
 plant [pLAant] = φυτεύω, φυτώ
 product [prOdakt] = προϊόν
 provide [provAid] = παρέχω, προμηθεύω
 rain forest = τροπικό δάσος
 raise (money) [rEiz] = συγκεντρώνω χρήματα (γενικά, έχει τη σημασία του ανεβάζω, εγείρω)
 recycle [risAikl] = ανακυκλώνω
 region [rliDzhon] = περιοχή
 sadly [sAdli] = δυστυχώς
 seed [siid] = σπόρος
 shock [shOk] = σοκάρω, συγκλονίζω
 skin [skIn] = δέρμα
 slash [sLAsh] = σκίζω, (πετσο)κόβω
 spear [splir] = δόρυ
 species [splishiiz] = είδη
 sugar [shUger] = ζάχαρη
 support [sapOort] = υποστηρίζω, υποστήριξη
 surface [sErfis] = επιφάνεια
 sword [s(u)Oord] = ξίφος
 technique [teknlik] = τεχνική
 tough [tAf] = σκληρός
 tribes [trEibz] = φυλές
 underline [anderLAin] = υπογραμμίζω
 unfortunately [anfOortshunitii] = ατυχώς
 unique [iunlik] = μοναδικός
 use [iUuz] = χρησιμοποιώ

vanilla [vaniLa] = βανίλια
 vegetation [vedzhitEishn] = βλάστηση
 wear [ΓuEer] = φορώ

wild [ΓuAild] = άγριος
 wood [Γuud] = ξύλο (υλικό), δάσος

Lead-in for reading

1. Κοίταξε τη φωτογραφία δεξιά (σελ. 2 Βιβλίου μαθητή). Ποιο είναι το όνομα του ποταμού που διασχίζει την περιοχή;

Οι φωτογραφίες δείχνουν έναν χάρτη και μια αεροφωτογραφία της λεκάνης του Αμαζονίου. Η περιοχή αυτή βρίσκεται στη Νότια Αμερική. Ονομάζεται λεκάνη του Αμαζονίου γιατί τη διατρέχει ο Αμαζόνιος ποταμός. Η περιοχή αυτή είναι γνωστή, γιατί εκεί βρίσκονται τα δάση του Αμαζονίου, που στεγάζουν διαφορετικές φυλές ανθρώπων. Σήμερα όμως, δυστυχώς, μεγάλες εταιρείες θέλουν να εκμεταλλευτούν την περιοχή για υλοτομία, καλλιέργειες, εξορύξεις κτλ.

2. Βάλε ένα ✓ σε αυτά που σου αρέσει να τρως.

Από πού νομίζεις ότι προέρχονται αυτά τα προϊόντα; Μπορείς να βρεις τις απαντήσεις σε διευθύνσεις στο ίντερνετ που υπάρχουν στη σελίδα 190 του βιβλίου σου.

Ελεύθερη απάντηση

3. Κοίταξε τα παρακάτω γεγονότα. Πώς αισθάνεσαι και τι σκέφτεσαι όταν διαβάζεις γι' αυτά; Χρησιμοποίησε τα επίθετα από το πλαίσιο.

Grammar Tip

Πρόσεξε λέξεις όπως **exciting** και **excited** που, ενώ έχουν θέση επιθέτου, είναι η ενεργητική και η παθητική μετοχή ρημάτων:

an **exciting** event (ενεργητική μετοχή) = συναρπαστικό γεγονός

an **excited** person (παθητική μετοχή) = συνεπαρμένο άτομο (άτομο που κάτι το έχει συνεπάρει)

Εσύ αισθάνεσαι ...-ed, το γεγονός είναι ...-ing

Ακολουθούν μερικά παραδείγματα ενεργητικών και παθητικών μετοχών:

Ενεργητική μετοχή	Παθητική μετοχή
shocking	shocked
disappointing	disappointed
amazing	amazed
fascinating	fascinated
worrying	worried
frightening	frightened

Παραδείγματα: This is an amazing story, I am amazed by it.
The earthquake was a shocking experience, the children were absolutely shocked by it.

Task 1 – Mini project

Σε ζευγάρια, χρησιμοποιήστε το βιβλίο της Γεωγραφίας για να βρείτε τις απαντήσεις στις παρακάτω ερωτήσεις:

a. Πόσα τετραγωνικά χιλιόμετρα δάσους εξαφανίζονται κάθε χρόνο στην Αμαζονία; Είναι όσο τέσσερις φορές το μέγεθος της Ελλάδας.

4 times the size of Greece = 527,828 sq kilometres

b. Κοίταξε στο βιβλίο της Γεωγραφίας ή στο ίντερνετ και βρες από πού προήλθαν οι πατάτες.

From Peru

c. Τι γνωρίζεις για τα τροπικά δάση του Αμαζονίου; Κοίταξε στο περσινό σου βιβλίο της Γεωγραφίας ή στο ίντερνετ. Σύγκρινε αυτά που βρήκες με ενός συμμαθητή σου, για να δεις ποιος έχει βρει τα περισσότερα.

Amazonia contains 20% of all the fresh water on earth; it is equal to 2/3 the size of Europe; big companies are destroying the forest to take the minerals, wood and valuable plants to make medicines; the big companies are forcing the tribes to leave the forest; tribal life is dying out; people in the tribes become ill because of the white man’s diseases.

Task 2

Κοίταξε την εικόνα που δείχνει τη ζωή στην Αμαζονία. Κάνε στον καθηγητή σου ερωτήσεις για τους ανθρώπους στη φωτογραφία. Χρησιμοποίησε τα ακόλουθα ρήματα: *eat, travel, play, work, wear, do, use, have, sleep.*

Grammar Tip

Αν ρωτήσεις τι γίνεται αυτήν τη στιγμή στη φωτογραφία, θα χρησιμοποιήσεις Ενεστώτα Διαρκείας, ενώ, αν ρωτήσεις γενικά για τη ζωή τους και τις καθημερινές τους ρουτίνες, θα χρησιμοποιήσεις Απλό Ενεστώτα.

Ενδεικτικές απαντήσεις

- What are the men doing?
- What is the man wearing?
- Where do they sleep?
- What do they use to build huts?
- What do they eat?
- What do they play?

⇒ Vocabulary

1. Σε ζευγάρια, κοιτάξτε τις λέξεις στο πλαίσιο που ακολουθεί και βάλτε μια ετικέτα στα αντικείμενα στην εικόνα της σελίδας 3. Ποια αντικείμενα παρόμοια με αυτά μπορείς να δεις εκεί όπου μένεις;

plants, fruit, necklaces, beads

2. Σε ζευγάρια, αντιστοιχίστε ένα ρήμα από το πλαίσιο δεξιά με τα παραπάνω αντικείμενα. Χρησιμοποιήστε τα ζευγάρια αυτά για να φτιάξετε μια πρόταση με τις εκφράσεις στο πλαίσιο που ακολουθεί.

Tip Γι' αυτή την άσκηση θα χρησιμοποιήσεις ένα αντικείμενο, θα αποφασίσεις με ποιο ρήμα ταιριάζει και θα πεις και για ποιο λόγο. Δηλαδή, θα χρησιμοποιήσεις αυτό που ονομάζεται **απαρέμφατο του σκοπού** (Infinitive of purpose). Το απαρέμφατο του σκοπού δηλώνει τον λόγο για τον οποίο κάνουμε κάτι:

*I'll take a lighter with me **to start** a fire.*

Ενδεικτικές απαντήσεις

They light fires to keep warm.

They build huts to live in.

They use spears to hunt animals.

They plant seeds to grow vegetables.

They burn vegetation to clear the forest.

They collect fruit to eat.

They boil plants to make medicine.

They wear necklaces and beads to look attractive.

3. Σε ζευγάρια, προσπαθήστε να μαντέψετε το νόημα των λέξεων που είναι σε πλάγια γραφή.

a. ρύπανση, b. κόβω βίαια, c. φυσικό περιβάλλον, d. προϊόντα, e. μοναδικός

⇒ Reading

Task 1 – Read the text

1. Διάβασε το κείμενο της σελίδας 4 και βρες τις απαντήσεις στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

a. Πού μένουν οι φυλές; b. Τι συμβαίνει εκεί όπου κατοικούν;

a. In the tropical rain forests. b. Companies are cutting down the trees to build roads.

2. Σε ζευγάρια, βρείτε τις απαντήσεις στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

line 1: το «they» αναφέρεται στο *The tropical rainforests*.

line 9: το «they» αναφέρεται στο *The Yanomami* (που σημαίνει ανθρώπινο ον).

line 12: το «these» αναφέρεται στο *the gardens*.

Task 2 – Answer the questions

Διάβασε ξανά προσεκτικά το κείμενο και υπογράμμισε τις απαντήσεις στις παρακάτω ερωτήσεις.

Σύγκρινε τις απαντήσεις σου με αυτές ενός συμμαθητή σου.

- People destroy their forests every day.
- To hunt for food.
- To make roads and to use the wood paper.
- To stop the destruction of the forest.
- They are writing letters to their governments.
- Does not have, provide, help, use, need, do not care.
  - The companies are cutting down trees.

➡ **Grammar**

Ενεστώτας Απλός και Διαρκείας

Ο Ενεστώτας Διαρκείας χρησιμοποιείται για:

- να περιγράψει κάτι που συμβαίνει τη στιγμή που μιλάμε·
- να δείξει ότι μια πράξη είναι προσωρινή·
- να περιγράψει αλλαγές που γίνονται σε μια περίοδο χρόνου.

Ποια από αυτές τις περιπτώσεις χρησιμοποιεί ο συγγραφέας για να περιγράψει τι συμβαίνει στα δάση; Να συγκρίνεις την απάντησή σου με του συμμαθητή σου.

Ο Απλός Ενεστώτας χρησιμοποιείται για:

- να αναφερθούμε σε μια γενική αλήθεια·
- να μιλήσουμε για πράξεις που συνηθίζουμε·
- να μιλήσουμε γενικά για το παρόν, συμπεριλαμβανομένης και της παρούσας στιγμής.

Προσέξτε τη διαφορά:

- Χρησιμοποιούμε τον **Απλό Ενεστώτα** για να περιγράψουμε κάτι που δεν αλληλάζει.
- Χρησιμοποιούμε τον **Ενεστώτα Διαρκείας** για να περιγράψουμε κάτι που αλληλάζει (συνήθως δυσάρεστο).

Grammar Tip

Τα ρήματα χωρίζονται σε δύο μεγάλες κατηγορίες. Σε αυτά που δηλώνουν **μόνιμες καταστάσεις** (State verbs) ή και **συναισθήματα** και σε αυτά που δηλώνουν **πράξεις** (Event verbs).

Τα πρώτα (State verbs) δε συναντώνται σε χρόνους διάρκειάς, επομένως δεν παίζουν ούτε στον Ενεστώτα Διάρκειας.

Ο Ενεστώτας Διάρκειας χρησιμοποιείται με **ρήξεις όπως now, at the moment, at present κτλ.**

Ο Απλός Ενεστώτας χρησιμοποιείται με **ρήξεις που δείχνουν συνήθεια, όπως always, every..., never, occasionally, usually, often, sometimes κτλ.:**

I can't talk to you **now**, I am doing my homework.

At the moment my brother is reading his book.

I go to school at 8 o'clock **every** morning. (καθημερινή ρουτίνα)

When water freezes, it changes into ice. (φυσικό φαινόμενο)

People who live in Rumania pay a lot of money to rent a small flat in the city. (γενικά το παρόν)

Απλός Ενεστώτας

Κατάφαση	Ερώτηση	Άρνηση
I work	Do I work?	I don't work
You work	Do you work?	You don't work
He/she/it works	Does he/she/it work?	He/she/it doesn't work
We work	Do we work?	We don't work
You work	Do you work?	You don't work
They work	Do they work?	They don't work

Προσέξτε:

- Το γ' ενικό πρόσωπο παίρνει την κατάληξη **-s** ή **-es**:
I take – he/she/it takes
Η κατάληξη **-es** χρησιμοποιείται για τα ρήματα που τελειώνουν σε **o, sh, ch, ss**:
I go – he/she/it goes
- Η ερώτηση και η άρνηση σχηματίζονται με το **do** και το **does** (για το γ' ενικό πρόσωπο) όπως φαίνεται στον παραπάνω πίνακα. Επίσης όταν χρησιμοποιούμε το **do** και το **does** (δηλαδή στην ερώτηση και στην άρνηση), το ρήμα δεν παίρνει την κατάληξη **-s** ή **-es**.

Ο **Ενεστώτας Διάρκειας** σχηματίζεται με τον Απλό Ενεστώτα του βοηθητικού ρήματος **be** και το ρήμα με την κατάληξη **-ing**:

Κατάφαση	Ερώτηση	Άρνηση
I am working	Am I working?	I am not working
You are working	Are you working?	You are not working
He/she/it is working	Is he/she/it working?	He/she/it is not working
We are working	Are we working?	We are not working
You are working	Are you working?	You are not working
They are working	Are they working?	They are not working

⇒ Practice

1. Βρες μια πρόταση στο κείμενο η οποία:

- είναι μια γενική αλήθεια
- περιγράφει αλλαγή για μια χρονική περίοδο

- The rain forests of the world play important roles in our daily lives.
- The tribes are disappearing.

2. Σε ζευγάρια, αντιστοιχίστε τις ακόλουθες δύο προτάσεις με τη σωστή χρήση του Ενεστώτα Διάρκειας και του Απλού Ενεστώτα στα πράσινα πλαίσια παραπάνω.

- Present Continuous: to describe change over a period of time.
- Present Simple: to refer to a general truth.

Tip Θυμήσου ότι ο Απλός Ενεστώτας εκφράζει το γενικότερο παρόν, τις ρουτίνες, ενώ ο Ενεστώτας Διάρκειας εκφράζει τις αλλαγές σε μια χρονική περίοδο.

⇒ Speaking

Κοίταξε τα σκίτσα των δύο παιδιών από μια φυλή του Αμαζονίου. Νομίζεις ότι τα παιδιά ζουν έτσι ή όχι; Συζητήστε τις απαντήσεις σας στην τάξη.

Ενδεικτική απάντηση

The children get up with the sunrise and they help their parents.
They collect sticks for the fire and they find fruit in the forest to eat.

■ **Aims**

- Να μάθεις να ακούς, για να βάζεις στη σειρά κάποια γεγονότα.
- Να αναγνωρίζεις τη διάθεση του ομιλητή.

Λεξιλόγιο

according to = σύμφωνα με
 agree [eɡri:] = συμφωνώ
 appear [epIə] = εμφανίζομαι
 berry [bEri] = καρπός που περιέχει σπόρους
 σε ποιτώδες περιβλήμα
 busy [bɪzi] = πολυσύχνητος
 check [tʃek] = ελέγχω
 country [kʌntri] = χώρα
 countryside [kʌntrɪsaɪd] = εξοχή
 describe [dɪskraɪb] = περιγράφω
 different from = διαφορετικός από
 explain [ɪkspLEɪn] = εξηγώ
 free time = ελεύθερος χρόνος
 help [hELp] = βοήθεια
 in common = κοινός
 in response = σε απάντηση
 information [ɪnfɔrmEɪʃn] = πληροφορία
 later [LEɪtə] = αργότερα
 leaf/leaves [LEɪf] = φύλλο/-α
 meet [mi:t] = συναντώ
 mud [mʌd] = λάσπη
 organize [ɔːɡənaɪz] = οργανώνω
 reply [rɪplɑɪ] = αποκρίνομαι
 spend your day = περνάς την ημέρα σου
 underline [ʌndəˈLEɪn] = υπογραμμίζω
 village [vɪlɪdʒ] = χωριό
 you sound... = ακούγεται
 arrow [Erou] = βέλος
 axe [Eks] = τσεκούρι

bow [bOʊ] = τόξο
 build [bɪld] = χτίζω
 canoe [kenʊ] = κανό
 correct [kɔːrɛkt] = σωστός, -ή, -ό
 dark [dAɑːk] = σκούρος, σκοτεινός
 distance [dɪstəns] = απόσταση
 easy [i:zi] = εύκολος
 feel [fi:l] = αισθάνομαι
 following [fɔːlɔʊɪŋ] = ακόλουθος
 gap [gʌp] = κενό
 head dress = κάλυμμα κεφαλής
 hut [hʌt] = καλύβα
 important [ɪmpɔːtənt] = σπουδαίος, σημαντικός
 in the order = με τη σειρά
 interview [ɪntervju:] = συνέντευξη
 loin cloth = ύφασμα που μπαίνει γύρω από
 τους γοφούς
 mention [mEnʃn] = αναφέρω
 missing [mɪsɪŋ] = αυτός που λείπει, αγνοούμενος
 report [rɪpɔːrt] = αναφέρω, αναφορά
 seriously [sɪrɪəsli] = σοβαρά
 spear [spiə] = δόρυ, λόγχη
 stick [stɪk] = ξύλο
 straight [streɪt] = ίσιος, -α, -ο
 together [tɪɡeðə] = μαζί
 travel [trEvl] = ταξιδεύω/ταξίδι
 you are pulling my leg = με δουλεύεις, με
 πειράζεις

⇒ **Listening & speaking**

Πριν ακούσεις τη μαγνητοφώνηση, κοίταξε αυτές τις εικόνες. Σε ποια εικόνα μπορείς να δεις τα ακόλουθα: ένα τσεκούρι, ένα δόρυ, μια καλύβα, ένα κανό, ένα ύφασμα που φοριέται γύρω από τη λεκάνη, ένα τόξο και βέλος, ξυληράκια, ένα μαντίλι για το κεφάλι.

1. sticks, 2. head dress, 3. loin cloth, 4. axe, 5. canoe

Task 1 – Listen to the radio interview

Θα ακούσεις μια συνέντευξη με τον ταξιδιωτικό συγγραφέα David Green. Άκουσε τη συνέντευξη και βάλτε τις πέντε παραπάνω εικόνες με τη σειρά που τις αναφέρει ο David. Γράψε τους αριθμούς με τη σωστή σειρά καθώς ακούς.

2, 4, 5, 3, 1

Task 2 – Listening for information

Άκουσε ξανά τη συνέντευξη. Βάλτε ένα ✓ στη στήλη TRUE (αν είναι σωστό), FALSE (αν είναι λάθος) ή WE DON'T KNOW (αν δεν αναφέρεται) σύμφωνα με το τι ακούς.

1. True, 2. We don't know, 3. True, 4. False, 5. True

Task 3

Από αυτά που θυμάσαι κοιτάζοντας την εικόνα, συμπλήρωσε το αραχνοειδές διάγραμμα στο πηλί. Υπάρχει ένα παράδειγμα για σένα. Σύγκρινε τις απαντήσεις σου με του συμμαθητή σου.

Ενδεικτικές απαντήσεις

a. They are fishing. b. They hunt for food. c. They plant seeds. d. They use wood for paper. e. They use animal skin for clothes.

Task 4 – Pair work

Συζητήσε για δύο από τις παρακάτω ερωτήσεις με τον συμμαθητή σου. Κατόπιν αναφέρετε τις απαντήσεις σας στην τάξη.

Ενδεικτική απάντηση

Παράδειγμα: d

A: We have electrical devices like fridges and cookers, but the Indians do not.

B: Yes, you're right. Also, we have phones and computers.

A: I am not sure that they need these things.

B: Perhaps you are right. I am not sure things like phones can help them.

Παράδειγμα: e

A: I don't think the Indians need electrical devices. In any case, there is no electricity in the forest, so how can these devices work.

B: Yes, that's true. It's more important for the Indians to have clean water and food to live.

A: We believe that we need electrical devices and machines to help our lives, but I am not sure that our lives are really better with all the things we have.

⇒ Listening 2 – Who’s that boy?

Η Λίνα και η Ελένη συζητούν για ένα αγόρι του σχολείου που είναι από τη Λατινική Αμερική. Διάβασε και άκουσε τον διάλογό τους, για να συμπληρώσεις τα κενά με τις λέξεις που λείπουν.

1. likes, 2. telling, 3. has, 4. comes, 5. does, 6. going, 7. doesn't, 8. know, 9. does, 10. sits, 11. pulling, 12. likes

Task 1 – Practice

1. Διάβασε τον συμπληρωμένο διάλογο ξανά, για να βρεις τις απαντήσεις στις ερωτήσεις που ακολουθούν. Σύγκρινε τις απαντήσεις σου με του συμμαθητή σου.

Ενδεικτική απάντηση

- Yes, they are.
- No, she doesn't.
- She wants to play with her, to tease her.
- He doesn't have a girlfriend.
- No, she isn't joking.
- No, she doesn't.
- Lina tells her.

2. Πάρε έναν από τους ρόλους του διαλόγου και δοκίμασέ τον με έναν συμμαθητή σου.

Ενδεικτικές απαντήσεις

a. Yes, they are. b. No c. She wants to tease her. d. Nobody e. Yes f. No g. We don't know.

Task 2 – Phrases

Αντιστοιχία με τις κατάλληλες εκφράσεις από τον διάλογο της σελίδας 7:

i) you are pulling my leg, ii) is he going out with..., iii) go on, iv) so what does that tell me?

Task 3 – Interview

Κάνε στους συμμαθητές σου ερωτήσεις για τα παρακάτω.

Συμπλήρωσε τον πίνακα που σου δίνεται και χρησιμοποίησέ τον για να πεις στον συμμαθητή σου τι ανακάλυψες. Συγκεντρώστε ό,τι βρήκατε και φτιάξτε ένα ιστόγραμμα για να δείξετε τις προτιμήσεις σας.

Ελεύθερη απάντηση

↔ **Mini project**

1. Γράψε τα ονόματα των φυλών που σου δίνονται στο σωστό σημείο του χάρτη.

Aborigines – Australia, Pygmies – West Africa, Yanomami – Brazil, Lapps – Finland, Karen Hill Tribe – Thailand

2. Σε ζευγάρια, χρησιμοποιήστε το βιβλίο της Γεωγραφίας ή το διαδίκτυο για να βρείτε τις ακόλουθες πληροφορίες.

Ενδεικτική απάντηση

a. The Zulu, b. spears, c. Yanomami, d. Xicrin, e. Bedouin, f. clay pot, g. Kayapo, h. Aborigine

↔ **Writing**

Lead-in

Ο Χρήστος και η Νεφέλη έχουν μια φίλη από ένα χωριό Ζουλού στην Αφρική με την οποία αλληλογραφούν. Διαβάζουν το γράμμα της. Τι νομίζεις ότι τους ήξει στο γράμμα; Τι πράγματα τους ρωτάει; Σε ζευγάρια, γράψτε τρία πράγματα που πιστεύετε ότι τους ρωτάει και τρία πράγματα που τους ήξει. Διάβασε το παρακάτω γράμμα για να δεις αν είχες δίκιο.

Tip Κοίταξε τα δύο παιδιά της εικόνας. Είναι παιδιά που ζουν σε ένα περιβάλλον σαν το δικό σου. Σκέψου τώρα τι μπορεί να τους γράφει ένα παιδί από ένα χωριό Ζουλού στην Αφρική. Σκέψου αυτά που έμαθες στην ενότητα και φαντάσου τη ζωή σε μια φυλή της Αφρικής. Έτσι, θα σου είναι πιο εύκολο να μαντέψεις τι θα μπορούσε να τους πει στο γράμμα της και τι θα ήθελε να ρωτήσει.

Over to you

Παρακάτω είναι ένα γράμμα από ένα κορίτσι Ζουλού όπου περιγράφει τη ζωή της. Σου ζητάει να περιγράψεις τη ζωή σου στη χώρα σου. Διάβασε το γράμμα της και δες αν έχετε κάτι κοινό.

Ελεύθερη απάντηση

Task 1 – The correct order

Ξαναδιάβασε το γράμμα της Ναρανέτη και υπογράμμισε τα σημεία που ζητούνται.

Με ποια σειρά εμφανίζονται στο γράμμα;

Σύγκρινε τις απαντήσεις σου με του συμμαθητή σου.

Tip Αποφάσισε ποια είναι η λογική σειρά των παραγράφων όπου δίνονται οι πληροφορίες.

- Do you have any brothers and sisters?
- Because I don't know you, I have some questions.
- We live in small houses which we make from mud and leaves.
- I always help my mother when she goes to the forest.
- I hope to hear from you soon.

Ενδεικτική σειρά

b, c, a, d, e

Task 2 – Write your letter

Γράψε ένα γράμμα ως απάντηση στο γράμμα της Ναρανέτι δίνοντας όσο περισσότερες πληροφορίες μπορείς για τον εαυτό σου. Χρησιμοποίησε το γράμμα της και τη σειρά με την οποία υπάρχουν σε αυτό οι πληροφορίες, για να βοηθηθείς να οργανώσεις την απάντησή σου. Άρχισε το γράμμα σου ως εξής...

Ενδεικτική απάντηση

Dear Naraneti,

My names is (name) and I am (age) years old. I live in (place) in Greece. I have a brother and his name is (name). Everyday, we go to school. Our school is near our house and we walk there with our friends. I really like school. My father is a farmer and he works in the fields every day. In the summer, when we don't have school we help him. I sometimes help my mother to clean the house and wash the dishes. I hope this is interesting for you.

Best wishes, (name)

Save the tribes

Λεξιλόγιο

Aborigines = Αβοριγίνες
 affect [efEkt] = επηρεάζω
 appropriate [eproupriit] = κατάλληλος
 area [Eeria] = περιοχή
 basin [bEisin] = βαθύπεδο (γεωγραφικά), λεκάνη, νιπτήρας
 chart [tshAart] = διάγραμμα
 colourful [kELerful] = πολύχρωμος
 convince [konvIns] = πείθω
 detail [dliteil] = λεπτομέρεια
 disagree [disagri] = διαφωνώ
 disappear [disapli] = εξαφανίζομαι
 draw [drOo] = ζωγραφίζω, σχεδιάζω
 earring [liring] = σκουληράκι
 exist [egzlst] = υπάρχω
 face [fEis] = αντιμετωπίζω
 feather [fEther] = φτερό
 gist [dzhlst] = ουσία, (το) ουσιαδές μέρος
 habitat [hEbitat] = φυσικό περιβάλλον
 habitual [hebltshual/hablttual] = συνήθης, κανονικός, τακτικός

headband [hEdband] = κεφαλήδεσμος
 indigenous [indldzhinas] = εγχώριος, ντόπιος
 inform [infOorm] = πληροφορώ
 native [nEitiv] = αυτόχθονος, γηγενής, ντόπιος
 original [orldzhin] = αρχέγονος, αρχικός, πρώτος
 pair [pEer] = ζευγάρι
 personal [pErsonl] = προσωπικός
 pollution [poliUshn] = μόλυνση
 rest [rEst] = υπόλοιπος
 rubbish [rAbish] = σκουπίδια
 sandal [sEendl] = σανδάλι
 save the tribes = σώστε τις φυλές
 seem [slim] = φαίνομαι
 space [spEis] = χώρος, διάστημα
 species [splishiiz] = είδη
 threaten [OrEten] = απειλώ
 transport [trEnsport] = μεταφορά
 wild [ΓuAild] = άγριος, -α, -ο

Project work – Jigsaw activity

1. Κοίταξε προσεκτικά τις τρεις φωτογραφίες και βρες τρόπους με τους οποίους ο σύγχρονος κόσμος επηρεάζει τον τρόπο ζωής για τους ανθρώπους κάθε φυλής.

Ενδεικτική απάντηση

Location	Food	Transport	Problems	Tools/ Weapons
They move to cities.	They eat junk food like us.	They use buses and cars.	They have difficulty with the new language.	They can't use their traditional tools.

2. Χρησιμοποίησε τις πληροφορίες της ενότητας για να σε βοηθήσουν να αντιστοιχίσεις τις εικόνες με το όνομα της φυλής. Γράψε το όνομα στο διάστημα που σου δίνεται.

a. Zulu, b. Aborigines, c. Yanomami

3. Εργαστείτε σε ομάδες των τριών ατόμων και επιλέξτε μία από αυτές τις φυλές. Κάντε και απαντήστε ερωτήσεις για να συμπληρώσετε τον παραπάνω πίνακα για κάθε φυλή. Για παράδειγμα: Πού κατοικούν; Πώς ταξιδεύουν;

Where do they live? / They live in the Amazon Rain Forest.

How do they travel around the forest? / They walk or they use canoes on the river.

What is their life like? / It is very difficult, but they are happy with it.

What is happening to their forest lands? / Big companies are cutting down trees and the tribes have to leave the forest.

4. Αποφάσισε ποια από αυτές τις φυλές φαίνεται να απειλείται περισσότερο.

The Yanomami is most threatened, because the government does not want to help them.

⇒ Act up – A poster

Αποφάσισε να πάρεις μέρος σε ένα πανευρωπαϊκό project για να σωθούν οι φυλές που κινδυνεύουν. Δουλεύοντας σε ζευγάρια, φτιάξτε ένα πόστερ για να ενημερώσετε τους κατοίκους της περιοχής σας για τις φυλές αυτές που κινδυνεύουν. Προσπαθήστε, αντλώντας πληροφορίες από το βιβλίο της Γεωγραφίας σας και το διαδίκτυο, να το φτιάξετε όσο πιο πειστικό γίνεται. Χρησιμοποιήστε χαρτί A3 και οτιδήποτε φωτογραφίες βρείτε στο διαδίκτυο ή στα βιβλία σας.

Φέρτε το πόστερ στην τάξη. Ποιο από όλα σας πείθει ότι η φυλή αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα;

Ελεύθερη εργασία

⇒ Self-evaluation

ACTIVITY A

Να συμπληρώσεις τις παρακάτω προτάσεις διαλέγοντας την κατάλληλη λέξη από το κάθε ζευγάρι λέξεων στο πλαίσιο. Τα ζεύγη των λέξεων δεν έχουν την ίδια σειρά με τις προτάσεις.

1. area / size, 2. rubbish / pollution, 3. habitat / homes, 4. tribes / people, 5. species / kinds

ACTIVITY B – Collocations

Αντιστοιχίστε τα ουσιαστικά που είναι στη δεξιά στήλη στο πλαίσιο με τα επίθετα που είναι στην αριστερή.

a-iv, b-vii, c-viii, d-iii, e-ii, f-i, g-ix, h-v, i-vi

ACTIVITY C

Απάντησε τις ερωτήσεις χρησιμοποιώντας τις πληροφορίες της σελίδας 4 στο Student's Book.

1. To burn vegetation. 2. To make "gardens" for themselves. 3. To live in. 4. To make their medicine. 5. To plant seeds. 6. To look pretty. 7. To hunt animals.

ACTIVITY D

Βάλε ένα ✓ στα πράγματα που έχουν αυτοί οι τρεις άνθρωποι.

a tribesman: hut, canoe, sandals, head-band, earrings

a student in Greece: necklace, basin, sandals, head-band, earrings, iPod

a girl in tribe: necklace, basin, sandals, head-band, earrings

ACTIVITY E

Συμπλήρωσε τις παρακάτω προτάσεις διαλέγοντας τον σωστό τύπο του ρήματος που είναι στις παρενθέσεις.

1. believes, 2. says, 3. are doing, 4. doesn't find, 5. doesn't believe, 6. tells, gets, does not do

Βάλε ένα ✓ για να πεις πόσο καλή μπορείς να κάνεις τα ακόλουθα:

	Με δυσκολία	Αρκετά καλή	Εύκολα
— Μπορώ να διαβάσω ένα κείμενο για να βρω δεδομένα.	☐	☐	☐
— Μπορώ να ακούσω μια συνέντευξη ραδιοφώνου και να καταλάβω το νόημα από αυτά που συζητούν οι άνθρωποι.	☐	☐	☐
— Μπορώ να συζητήσω για φιλιές ιθαγενών και τον τρόπο που ζουν και να τον συγκρίνω με τον τρόπο που ζούμε.	☐	☐	☐
— Μπορώ να γράψω ένα γράμμα σε απάντηση σε ένα άλλο γράμμα και να δώσω προσωπικές πληροφορίες.	☐	☐	☐

⇒ Reading

Lead-in

Διάβασε γρήγορα το παρακάτω κείμενο για τις φυλές του όρους Κάρεν και ανακάλυψε τα παρακάτω (όλες οι απαντήσεις είναι χρώματα ή αριθμοί)...

Σύγκρινε τις απαντήσεις σου με αυτές του συμμαθητή σου.

- a. white, b. 4 years old, c. bright red or blue, d. blue, e. 50 years

Task 1

Τώρα ξαναδιάβασε το κείμενο πιο προσεκτικά και απάντησε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

Διάλεξε TRUE ή FALSE για τις πληροφορίες που ακολουθούν. Έλεγξε τις απαντήσεις σου μαζί με τον συμμαθητή σου.

- a. True, b. False, c. False, d. True, e. True, f. False

Task 2

Συμπλήρωσε τον διάλογο υπογραμμίζοντας τη σωστή λέξη από αυτές που είναι σε πλάγια γραφή.

Έλεγξε τις απαντήσεις σου και παίξε τον διάλογο με τον συμμαθητή σου.

B: mountains / fascinating / train

B: strong / lift / farming

A: frightened

B: rings / long

B: tribes

Task 3

Συνεργάσου με έναν συμμαθητή σου για να ανακαλύψεις άλλη μια συναρπαστική φυλή. Έπειτα μίλησε γι' αυτή στην τάξη.

Διάβασε γρήγορα το κείμενο και βρες τις παρακάτω πληροφορίες...

Σύγκρινε τις απαντήσεις σου με αυτές του συμμαθητή σου.

Ενδεικτική απάντηση

The Masai (or Maasai) traditionally herded their cattle across the highlands of Kenya. In the mid-19th century, they suffered from the British colonization of Africa and the political changes. Masai males are rigidly classed by age into boys, warriors and elders. Girls often have their marriages negotiated by their fathers before they are born. Older women enjoy the same status as male elders. The Masai, most of whom are nomadic throughout the year, live in kraals, small clusters of cow-dung huts constructed by the women. Today the Masai number approximately 250,000. They remain a pastoral people.

Reading

Lead in

Διάβασε γρήγορα το κείμενο και βρες τις παρακάτω πληροφορίες:

- a. Πόσο ψηλοί είναι αυτοί οι άνθρωποι;
- b. Σε ποιο μέρος του κόσμου ζουν;
- c. Πώς περνούν τα παιδιά την ώρα τους;
- d. Τι σημαίνει το «Ba»;
- e. Τι είναι το «Jengi»;

Σύγκρινε τις απαντήσεις σου με του συμμαθητή σου.

a. 120 to 130 centimetres. b. West Africa. c. We don't know. d. "Ba" means "people". e. "Jengi" is the name of the spirit.

Task 1

Τώρα διάβασε το δεύτερο μέρος του κειμένου, για να αντλήσεις πληροφορίες για τον τρόπο ζωής των Πυγμαίων καθώς και για τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν. Μετά κάνε την άσκηση που ακολουθεί. Μην ανησυχείς για τις άγνωστες λέξεις.

Βασιζόμενος σε όλο το κείμενο, διάλεξε TRUE ή FALSE για τα παρακάτω συμπεράσματα. Έλεγξε τις απαντήσεις σου με τον συμμαθητή σου.

a. False, b. True, c. True, d. True, e. True

Task 2

Ξαναδιάβασε όλο το κείμενο και συμπλήρωσε τον παρακάτω πίνακα με παραδείγματα.

Location	Food	Transport	Problems	Tools/Weapons
Africa	pigs	on foot	foreigners	spear
the forest	monkeys		new houses	bow and arrow
huts	berries		no forest	
	honey		tourists	
	plants		no education	

Task 3

Δουλέψτε σε ζευγάρια. Συζητήστε τα παρακάτω θέματα...

Ενδεικτική απάντηση

What you do at school - we do lessons, we play

What you do at home – we read, watch TV, play games, eat, relax

What you would like to do in the future – I would like to become a teacher

Task 4

Ο μαθητής Α διαβάζει το κείμενο για τη ζωή των παιδιών στην αρχαία Αθήνα.

Ο μαθητής Β ανατρέχει στη σελ. 126.

Ο συμμαθητής σου έχει πληροφορίες για τη ζωή των παιδιών στην αρχαία Σπάρτη. Τοποθέτησε τις λέξεις στη σωστή σειρά, ώστε να φτιάξεις ερωτήσεις, και ζήτησε από τον συμμαθητή σου να βρει απαντήσεις.

- Did girls go to school in Sparta? / No, they didn't.
- Did Spartan girls do athletics? Yes, they did.
- Did women have a lot of free time? No, they didn't.
- Was life easy for Spartan boys? No, it wasn't.
- What did boys learn at school? They learn how to fight.
- Did boys play many games? No, they didn't.

Task 5

Με τη βοήθεια ενός συμμαθητή σου, συμπλήρωσε το πλαίσιο για να δείξεις τις δραστηριότητες αγοριών και κοριτσιών στη Σπάρτη και στην Αθήνα.

Ενδεικτική απάντηση

	Athenian boys	Athenian girls	Spartan boys	Spartan girls
Go to school	Yes	No	Yes	No
Play an instrument	Yes	Yes	No	Yes
Play sports	Yes	No	Yes	No
Learn to read	Yes	No	Yes	Yes

Ο μαθητής Β διαβάζει το κείμενο σχετικά με τη ζωή των παιδιών στην αρχαία Σπάρτη.

Ο συμμαθητής σου έχει πληροφορίες για τη ζωή των παιδιών στην αρχαία Αθήνα. Βάλε τις λέξεις στη σωστή σειρά, ώστε να φτιάξεις ερωτήσεις, και πες στον συμμαθητή σου να βρει στοιχεία πάνω σε αυτά τα θέματα.

Ενδεικτική απάντηση

- What did girls do at home?
- Did they learn how to play a musical instrument?
- What did girls do at fifteen years old?
- Did most boys go to school?
- Where did boys spend a lot of time?
- Did rich boys have slaves?

Task 6

Συνεργάσου με τον διπλανό σου για να σχεδιάσεις ένα πρόγραμμα μιας εβδομάδας για: α) ένα σχολείο στη Σπάρτη ή β) ένα σχολείο στην Αθήνα.

A Spartan school					
	Monday	Tuesday	Wednesday	Thursday	Friday
Morning:	reading	counting	reading	counting	reading
Afternoon:	hard team games	military exercises	hard team games	military exercises	hard team games
Athenian school					
Morning:	reading	music	dance	poetry	maths
Afternoon:	athletics	theatre	philosophy	physics	games

ACTIVITY 1

picture a: the Bushman, picture b: the Aborigine, picture c: the Zulu girl, picture d: the Amazon Kayapo Indian, picture e: the Arab

ACTIVITY 2

On a typical day a young man in this tribe gets up when the sun rises. He goes into the forest with other men to hunt wild animals to eat. When they kill an animal, they bring it back to the village, and cook it. The men light a big fire and all the people in the village eat together. They sit around the fire and talk and tell stories. When the sun goes down, they go to their huts to sleep.

Ενδεικτικές απαντήσεις

1. He looks very tired. He has a difficult life.
2. He is looking at the camera.
3. He dreams of wild animals.
4. Perhaps they are thinking about hunting or dancing.
5. I feel angry, sad.

ACTIVITY 3

- a. He is a singer and activist for the tribes in the Amazon Rain Forests.
- b. They live in the Arctic.
- c. We are having a lesson.
- d. The teacher is sitting, talking, reading.
- e. I feel happy, sad, okay, angry.

ACTIVITY 4

Ενδεικτικές απαντήσεις

1. I am doing my homework.
2. I see the window/the blackboard.
3. I am thinking about food/my homework/school.
4. I feel fine/well/happy/anxious.

Τα ρήματα είναι στον Απλό Ενεστώτα ή στον Ενεστώτα Διαρκείας.

ACTIVITY 5 - Game

Ενδεικτικές απαντήσεις

Is she/he sitting near the window?

Does she/he live near here?

Has she/he got black hair? etc.

ACTIVITY 6

am sitting, am thinking, look, see, is playing, think, is enjoying, feel, are destroying

ACTIVITY 7

1. Ενδεικτικές απαντήσεις

Eskimos: igloos, the Arctic, sleighs

Masai: tents, the bush, feet

Indians: tepees, plains, horses

Bedouin: tents, desert, camels

City people: blocks of flats, city cars

2. Ενδεικτική απάντηση

The Inuit tribes (Eskimos) live in the Arctic. They use sleighs to travel across the snow. They hunt deer and fish under the frozen ice. They live in igloos made of ice. They live in these because the ice keeps them warm. Today, many of these people live in towns.

The Zulus live in Africa in the bush. They use spears to hunt wild animals. They live in huts. They use plants and grass to build these huts.

The Arab tribes like the Bushmen, live in the Kalahari desert in South Africa. They are hunter gatherers and move around the desert looking for food.

Most people in the Western world live in towns and cities. They work in offices or in factories and can buy all the food and things they need.

ACTIVITY 8

hello, want

live

have, brothers

hunts,

does not make

like

do not go

try

need

do not know

ACTIVITY 9

1-c, 2-b, 3-d, 4-a, 5-b, 6-d, 7-a

ACTIVITY 10

Aborigines – b, Zulu – d, Lapps – c, Xavante – a

⇒ Vocabulary

ACTIVITY 1

tropical rainforest, terrible destruction, natural habitat, tall vegetation, air pollution

Ενδεικτική απάντηση

a. air pollution, b. tall vegetation, c. terrible destruction, d. tropical rainforest, e. natural habitat

ACTIVITY 2

play a role, recycle water, make roads, cut down vegetation, slash and burn method

ACTIVITY 3

Ενδεικτική απάντηση

Destruction of the forests

ACTIVITY 4

1-e, 2-c, 3-f, 4-a, 5-d, 6-b

⇒ It's up to you - Workbook

ACTIVITY 1

1-c, 2-b, 3-d, 4-a, 5-b

ACTIVITY 2

1-c, 2-d, 3-e, 4-a, 5-b

ACTIVITY 3

1. They live in the tropical rainforests in Brazil.
2. They need the forest to hunt for their food and a place to live.
3. They boil plants to make medicine.
4. Children are writing letters to their governments.

ACTIVITY 4

1. Do the Zulu live in America?
2. Does Anna like Geography?
3. What is happening to the forests?
4. What do you know about Lapps?
5. Is your father sleeping right now.

ACTIVITY 5

Ενδεικτικές απαντήσεις

1. She is thinking about her husband.
2. She is thinking about going home.
3. She is thinking about going on holiday.

ACTIVITY 6

Ενδεικτικές απαντήσεις

1. I think it is shocking.
2. I think it is amazing.
3. I think it is worrying.